

Ұжымдастыру 1927 жылы желтоқсанда қабыланды.
Ұжымдастырудың мақсаты көпші қазақтарды орналастыру болды. Ұжымдастырудың барысында қазақ байларын тәркілер бастады. Мамаруашылық құрылыста кетті. Қазіргі заман бағынан 4,5 млн таңа қанды. Деген ұжымдастыру кезінде қарса болмағандарда, қатысқандарда бар. Айтпа кеткен қарса болмағандар. Мүдешеврен Тұқышев. Шар халықтың қалай құналып, ауыр жағдайда отырғанын көріп қарсылық тапты. Қазақ байларынан басқада кедей бір-екі бас малға бар адамдарда да тәркілер, маңдарын тартып алды. (Көптеген) Сонық жерінен көптеген халық аш қанды.
Ұжымдастырудың салдарына тоқтамау шаруашылықтың көпшілік мүшесін жетік жерде. Жеке шаруа қожалықтарының орнына ұжымдық шаруашылықтар ұжымшарлар келді. Малды басп жаппай қорықты, адамдардың барлығы кедейленіп, ашаршылық болды. Адамдар ашаршылық кесірінен қорылып, халық саны азайды. 1928 жылы қазақ айында халық саны 3 млн 628 мың адам болса, 1939 жылы 1 млн 321 мың адам болды. Халық саны 36,7% -ға кешіп кеткен. Республикадан тыс жеріне 6800 адам жер аударды. Сол уақытта қазақ халықтың саны тек қана 3-4% - ға ұраған. Малға ұжымдастыру саясаты жергілікті халықтың ескеруісіз өтті. Көпші халықтың қысық дайындықсыз отырықшыландыру мамаруашылықтың айтуын созуға болды. Малға қазақ халығына үлкен қиындықтар өтті.